

Balkon3 Peek over the neighbour's fence :)
[\(http://balkon3.com/en/\)](http://balkon3.com/en/).

[Novice \(/novice\)](#)   [D&K \(/drustvo-i-kultura\)](#)   [Lupiga TV \(/lupiga-tv\)](#)   [Hiperlink \(/hiperlink\)](#)   [Kolumnе \(/kolumnе\)](#)

[Reportaže \(/reportaze\)](#)   [Intervju \(/intervjui\)](#)   [Čitali smo \(/knjige\)](#)   [Gledali smo \(/filmovi\)](#)

Tweetaj

ZDENKO DUKA
24. STUDENOG 2022.

POSAO STOLJEĆA: Tko će i kako obnavljati porušenu Ukrajinu?

Kakva je **budućnost Ukrajine** nitko pouzdano ne zna. Nade u ukrajinsku vojnu pobjedu kojom će ruska vojska poražena napustiti cijelokupni ukrajinski teritorij nerealne su, a ono što se, nažalost, može očekivati je to da će još deseci tisuća vojnika i civila poginuti, dok će Ukrajina materijalno biti razrušena, uništена. Trenutačno desetak milijuna Ukrajinaca, četvrtina stanovnika, nema struje. Ruska taktika je uništavanje energetske infrastrukture da bi bilo nemoguće preživjeti zimu, a kako bi stanovništvo izbjeglo. Što rat bude dulje trajao razaranja i štete bit će veći.

PRIHLIKA ZA MASOVNO (SAMO)UNIŠTENJE: Racionalnost već odavno nije odlika ovog rata (<https://lupiga.com/vijesti/prilika-za-masovno-samounistenje-racionalnost-vec-odavno-nije-odlika-ovog-rata>)

DRUGO MIŠLJENJE ZDENKA DUKE: Loše je biti i američka „korisna budala“ (<https://lupiga.com/kolumnne/drugo-misljenje-zdenka-duke-lose-je-bit-i-americka-korisna-budala>)

RAT I ENERGIJA: Američke i britanske energetske tvrtke opako zarađuju (<https://lupiga.com/vijesti/rat-i-energija-americke-i-britanske-energetske-tvrtke-opako-zaradjuju>)

Ukrajina ne želi pregovore o primirju jer njima ne bi prethodilo rusko povlačenje s teritorija koje su okupatori već i formalno anektirali u Rusku Federaciju. Osim toga, Ukrajinci vjeruju da bi Rusi pregovore iskoristili tek za novo vojno pregrupiranje. Ukrajinski predsjednik Volodimir Zelenski iznio je **deset uvjeta za pregovore**, a Rusima nisu prihvatljivi jer je uvjet i potpuno rusko povlačenje iz Ukrajine, pa i s Krima. Zelenskom i ukrajinskom vodstvu odgovara izravni ulazak NATO-a u sukob s Rusijom (uostalom, od početka rata zahtijevali su da NATO uspostavi zabranu leta nad Ukrajinom) - to bi značilo i svjetski rat - a za to je ukrajinski predsjednik video izglednu priliku kada je 15. studenog jedna raketa pogodila selo Przewodow u Poljskoj.

„Moramo djelovati“, poručio je smjesta Zelenski, aludirajući na aktiviranje članka 5. Povelje NATO-a što bi značilo i izravni ulazak NATO-a u sukob. Ali, sutradan je utvrđeno da je Poljsku pogodio ukrajinski obrambeni projektil što je Zelenski i „na neviđeno“ ustrajno opovrgavao. „Prijatelja“ se katkad treba čuvati jednakoj koliko i „neprijatelja“. Zamjenik ministra obrane Ukrajine, Volodimir Harilov, rekao je ovih dana za Sky News kako bi ukrajinske snage mogle ući na Krim do kraja prosinca, a da će cijeli rat s Rusijom **završiti do proljeća**. Kazao je kako se njegova zemlja neće prestati boriti do pobjede, čak i ako dođe do ruskog nuklearnog napada.

Ukrajinski predsjednik Volodimir Zelenski iznio je deset uvjeta za pregovore, a Rusima nisu prihvatljivi (FOTO: HINA/EPA/Sergey Dolzhenko)

Ali s Rusima su **počeli razgovarati Amerikanci**. Savjetnik američkog predsjednika Joea Bidena za nacionalnu sigurnost, Jake Sullivan, vodio je razgovore s Jurijom Ušakovom, savjetnikom Vladimira Putina za vanjsku politiku. A u Ankari su se proteklih dana susreli šefovi tajnih službi - direktor CIA-e William Burns i šef ruske vanjske obavještajne službe Sergej Nariškin. Nijedna strana neće koristiti nuklearno oružje, objavio je, valjda kao nekakav rezultat sastanka, njihov domaćin, turski predsjednik Recep Tayyip Erdođan. Usljedit će američko-ruski razgovori o strateškom nuklearnom oružju i sigurnosti. Sada je i Sjedinjenim Državama i većini europskih zemalja jasno da bi rat koji bi predugo trajao potpuno porušio Ukrajinu pa će cijena njezine obnove biti strahovito visoka. Bitno je pitanje koje se sve češće postavlja - tko će i kako jednog dana kada rat stane obnoviti Ukrajinu, ma u kojim granicama ona bila. Netko će to morati platiti, veliki će teret, nesumnjivo, pasti na zemlje EU-a.

Ogroman novac troši se za oružje koje zapadne zemlje šalju Ukrajini za obranu, barem sedam-osam milijuna ukrajinskih izbjeglica se sklonilo u Europu, a Europska komisija upravo priprema odluku kojom bi dobila **ovlasti da zadužuje sve zemlje Unije** kako bi se financiralo funkcioniranje ukrajinske države i njihove plaće. Kako sada stvari stoje, ta bjanko zaduženja ne bi odobravao Hrvatski sabor. Zasad bi EU uzajmila 18 milijardi eura za pomoć Ukrajini. Mađarski predsjednik Viktor Orban je to odbio. Hrvatska oporba je, prema prvim reakcijama, protiv takvog zaduživanja, nije ni poznato je li to zajam, jamstvo ili bespovratna pomoć.

Procjenjuje se da, ako se zbroje isporuke naoružanja, krediti i humanitarna pomoć, koji su do sada stigli u Ukrajinu, onda su EU, SAD i druge zemlje **već potrošile više od 90 milijardi eura**.

Kako se čulo potkraj listopada u Berlinu, na stručnoj konferenciji o obnovi Ukrajine, Ukrajina poručuje da joj je za preživljavanje ove zime, **za grijanje, struju i vodu potrebno 4-5 milijardi dolara mjesечно**. Prema tadašnjem stanju, procijenjeno je da je uništeno oko 130.000 kuća, a djelomično ili potpuno je uništeno i 2.400 škola i 400 poduzeća. Uništene su i brojne prometnice, željeznička infrastruktura, mostovi i još mnogo toga. Ukrajinski premijer Denis Šmihal procjenjuje da bi za „**novi Marshalov plan**“ za obnovu bilo potrebno oko **750 milijardi američkih dolara**. Gospodarski pad je iznosio 30 posto, uz inflaciju od 26 posto.

Za „novi Marshalov plan“ za obnovu bilo potrebno oko 750 milijardi

američkih dolara (FOTO: HINA/EPA)

Na pitanje o budućnosti Ukrajine, geopolitičkoj budućnosti, ali i pitanjima financiranja obnove Ukrajine, bivši diplomat (hrvatski veleposlanik u Italiji i na Cipru), politolog **Damir Grubiša** koji živi u Rimu i тамо predaje на American University of Rome, daje vrlo zanimljiv, pa i prilično rijedak odgovor. Odgovara nam da treba organizirati jednu veliku konferenciju o budućnosti Ukrajine. To bi značilo da bi sve strane trebalo dovesti za stol, uključujući i one koje su posredno prisutne, ali i one koje nisu prisutne. Napraviti ono što su napravili saveznici pri kraju Drugog svjetskog rata kad su osnovali Ujedinjene nacije. Trebali bi tu biti SAD, Kina, naravno Ukrajina i Rusija, Europska unija i na osnovu toga pokrenuti donatorsku konferenciju. Naravno, ne može se sve to pokrenuti dok ne bude prekida vatre. Grubiša smatra da **rješenje može biti samo multilateralno**, globalno, jer ako ne bude globalno - onda ćemo imati ono što je najpogubnije, a to je soliranje svih onih koji su umiješani u sukob i svih onih koji nisu umiješani a htjeli bi biti umiješani.

„Ovo jest globalni problem i ne može ga se riješiti bez globalnog angažmana međunarodne zajednice, htjeli to oni ili ne. Da bi se pokrenuo Marshallov plan u Ukrajini, a to znači i ne samo u Ukrajini, nego i u onih zemljama koje su u okolini, pa čak uključivši u to i Rusiju na neki način, milom ili silom, to znači da svi moraju promijeniti svoje ponašanje. Treba razmišljati multilateralno, a ne bilateralno ili u svom vlastitom interesu. To se najteže može postići, ali je to jedini put, ako ne želimo prisustvovati jednom 30-godišnjem ili 200-godišnjem ratu, dok se ne iscrpe sve sirovine od vojnih pa do prehrambenih pa da cijeli svijet bukne. Ako to ne vide oni koji donose odluke na svjetskoj razini, onda je jasno da idemo u globalnu katastrofu“, govori Grubiša.

On napominje i Papinu izjavu da je to „rat opunomoćenika“, dakle, iza toga **stoje i drugi interesi**. Pa onda i oni koji su u to umiješani moraju razgovarati i pregovarati.

„Ukrajinci se bore na život ili smrt, razvili su svijest da je to borba za njihovo preživljavanje i naravno da onda žele ići do kraja, do poraza Rusije, a koji je malo vjerojatan. Jer Rusija ima prostor, ima ljudstvo, ima sirovine i bez obzira na sankcije, Rusi mogu voditi dugotrajni rat, rat do iscrpljenja svih, ne samo njih. Pa je onda jedino racionalno rješenje da se krene diplomatskim putem koji će dovesti barem do mira na jedan dulji rok. A uz to mora ići pomoći Ukrajini i to mora biti plan dogovoren i uskladen što širim konsenzusom, a to je naravno teško“, smatra Grubiša.

Kada ga pitamo što misli hoće li zemlje Europske unije podnijeti najveći teret obnove Ukrajine, odgovara da će se svakako uključiti i krupni kapital izvana, i američki i arapski, vjerojatno i kineski, i da će to biti veliki biznis. Krupni kapital će proširiti svoje poslove i na naoružanje, ne samo Ukrajine, nego sada mnoge zemlje, potaknute ovim ratom, žele obnoviti, modernizirati svoje arsenale.

"Obnova će za neke biti zlatna koka" - Damir Grubiša (SCREENSHOT: YouTube)

„Dobar je posao za proizvođače oružja. Sada su došli do ekstraprofita u direktnom naoružavanju, a slijede ekstraprofiti u naoružavanju cijelog svijeta. S druge strane, tzv. mirnodopski krupni kapital će se vrlo brzo prestrojiti i angažirati u obnovi Ukrajine, i to će za neke biti zlatna koka. U Njemačkoj poslovne grupe već rade na projektima za obnovu tako da budu spremni onda kada dođe čas“, smatra naš sugovornik.

Što se tiče ideje da se **blokirani ruski novac** na Zapadu upotrijebi i za naoružavanje i za obnovu Ukrajine, Grubiša smatra da će biti pronađen neki srednji put. Jedan dio tih sredstava će vjerojatno biti ekspropriiran. Znamo još iz povijesti Drugog svjetskog rata da nikada ratne štete nisu do kraja provedene i naplaćene.

Grubiša dakle predlaže jedno racionalno rješenje, ali racionalno rješenje nije uvijek i realno rješenje.

Ljubo Jurčić, sveučilišni profesor ekonomije, smatra da bi pregovore o primirju i završetku rata trebalo otvoriti što prije. Ljudi u Ukrajini umiru, iseljavaju, svakog je dana sve teže. Razgovori se i odvijaju iza zatvorenih vrata, prije svega, kako se Jurčiću čini, samo da se vidi dokle se u tom ratu može ići. Što se tiče obnove Ukrajine, Jurčić misli da će SAD voditi glavnu riječ, kao i u vojnoj pomoći Ukrajini u ratu, a da će Europa biti njihov „izvršitelj radova“. Rusi sada ruše ukrajinsku infrastrukturu, vjerojatno kao poticaj da Ukrajinci prihvate pregovore.

I neke neobične stvari se događaju, ističe Jurčić. Rusi su zauzeli Zaporizje, ali su svejedno puštali struju Ukrajini, Zelenski je protiv ruskog plina za Europu, ali svejedno pušta da plin teče preko ukrajinskog teritorija.

„I u obnovi Ukrajine bit će primarni interes. Interes SAD-a je zadržati vodeću poziciju u svijetu. Amerika je stvorila i politički i ekonomski sustav od Drugog svjetskog rata koji njoj odgovara. I Svjetsku banku, MMF i Svjetsku trgovinsku organizaciju. Sada se dogodilo da je na tom liberalnom svjetskom poretku Kina izgradila sebe i ona sada postaje ekonomska sila i može uzeti Americi dominantnu poziciju u idućih 20-30 godina. Ovo je sada američko opkoljavanje Kine“, govori nam Jurčić koji ističe da će u dogledno vrijeme biti vrlo važno **kamo će se opredijeliti Indija**, kao uskoro najmnogoljudnija zemlja na svijetu.

Jurčić misli da će SAD voditi glavnu riječ, kao i u vojnoj pomoći Ukrajini u ratu, a da će Europa biti njihov „izvršitelj radova“ (FOTO: Lupiga.Com)

„Mogli bismo reći da je američki duh udaljeniji od Indije, nego što je kineski. Zaključno, SAD je puno uložio u ovaj svijet, čuvaju mir u tom svjetu i, naravno, imaju troškove, ali imaju i koristi“, sumira ovaj sveučilišni profesor ekonomije.

Jurčić očekuje da će obnovu Ukrajine voditi SAD, organizirati konferencije, propisivati postupke i u tome koliko Europa treba izdvajati i u što ulagati. Koliko će to koštati, nije toliko bitno za velike zemlje. Jer, od svega što će dati SAD i velike zemlje stare Europe, uglavnom će 90 posto ulaganja ostati u njihovim zemljama. Infrastrukturne i manje sofisticirane poslove radit će Europljani, a Amerikanci visoku tehnologiju, institucije i bit će glavni investitori, predviđa Jurčić i kaže da Hrvatska više nema niti ljude za takve poslove, jer nema industrije. No, bit će to izazov za Europu ako se bude izdvajao novac prema nekom postupku, a bez mogućnosti da to parlamenti odobre ili odbiju.

Pitamo Jurčića odobrava li da se zamrznuti ruski kapital koristi za oružje za Ukrajinu i za financijsku pomoć Ukrajini. Odgovara da ne odobrava i kaže da bi uzimanje ruskog novca bilo potpuno protiv liberalnog sustava od kojeg se gradio Zapad i svijet.

„Jedno je rat, ali sustav se mora čuvati“, smatra Jurčić.

Da zaključimo, javljaju se neki signali za pregovore, a i samim tim što se počelo razgovarati o obnovi Ukrajine, neki je znak da ni Ukrajina ne misli ratovati još desetljeće ili dulje. Nema obnove dok se zemlja ruši i dok joj strahovito pate i ginu stanovnici. Uz potpunu logistiku i oružje koje dostavlja Zapad, Ukrajina vjeruje u pobjedu, ali ne treba očekivati da će se Europa i SAD tek tako najizravnije i fizički uplesti ili dati uvući u (nuklearni) rat s Rusijom. Ne bi bilo dobro ni za koga. Rusi se ne žele povući, ali jesu za pregovore. Ako su za pregovore, onda su valjda spremni i za ustupke.

Lupiga.Com

Naslovna fotografija: HINA/EPA/Oleg Petrasyuk

Tekst je objavljen u sklopu projekta poticanja novinarske izvrsnosti kojeg provodi Agencija za elektroničke medije

SRODNE NOVICE

- **SPORNA AMERIČKA GEOPOLITIČKA TEZA: Rat autokracije i demokracije** ([/vijesti/sporna-americka-geopoliticka-teza-rat-autokracije-i-demokracije](#))
- **ANALIZA: Može li Kina biti posrednik u ratu u Ukrajini** ([/vijesti/analiza-moze-li-kina-bitu-posrednik-u-ratu-u-ukrajini](#))
- **OSAKAĆENI GRAD: Put za Herson** ([/reportaze/osakaceni-grad-put-za-herson](#))
- **IDIOTIZAM SUZBIJATI GENERALNO: Dok se raspravlja tko je čiji idiot, neupitno srljamo u dužničko ropstvo** ([/vijesti/idiotizam-suzbijati-generalno-dok-se-raspravlja-tko-je-ciji-idiot-neupitno-srljamo-u-duzniccko-ropstvo](#))
- **RAT I ENERGIJA: Američke i britanske energetske tvrtke opako zarađuju** ([/vijesti/rat-i-energija-americkie-i-britanske-energetske-tvrtke-opako-zaradjuju](#))
- **PRILIKA ZA MASOVNO (SAMO)UNIŠTENJE: Racionalnost već odavno nije odlika ovog rata** ([/vijesti/prilika-za-masovno-samounistenje-racionalnost-vec-odavno-nije-odlika-ovog-rata](#))
- **APEL VLADI: „Ruski proturatni pokret vrijedan je divljenja, dezerterima morate osigurati zaštitu“** ([/vijesti/apel-vladi-ruski-proturatni-pokret-vrijedan-je-divljenja-dezerterima-morate-osigurati-zastitu](#))
- **BILJEŽNICA ROBIJA K.: Kratka povijest baluna** ([/hiperlink/biljeznica-robija-k-kratka-povijest-baluna](#))
- **ANATOL LIEVEN: Ukrajinski rat se može razumeti samo kao krvavi postimperialni sukob** ([/vijesti/anatol-lieven-ukrajinski-rat-se-moze-razumeti-samo-kao-krvavi-postimperialni-sukob](#))
- **SLAVOJ ŽIŽEK: Pacifizam je pogrešan odgovor na rat u Ukrajini** ([/hiperlink/slavoj-zizek-pacifizam-je-pogresan-odgovor-na-rat-u-ukrajini](#))

KOMENTARI

broj komentara: 2

Ime / nadimak *(obavezno)

tvoje ime ili nadimak

Komentar *(obavezno)

tvoj komentar

E-mail (opcija)

primjer@domena.com

Pošalji komentar >

Pišta bači prije 1 mjesec

Što će Rusiji porušena Ukrajina?

Internet ratnik prije 1 mjesec

Obnovit će amerikanci Ukrajinu , kao što su obnovili Haiti poslije zemljotresa.

NAJNOVIJE

MUKE PO EURU: Privikavanje na euro u nekoliko primjera >

HTEO JE PAŽNUJ I DOBIO JU JE: Gretin tvit za kraj godine >

ZRNO PO ZRNO POGAČA: Zaokruživanje cijena parkinga na štetu građana >

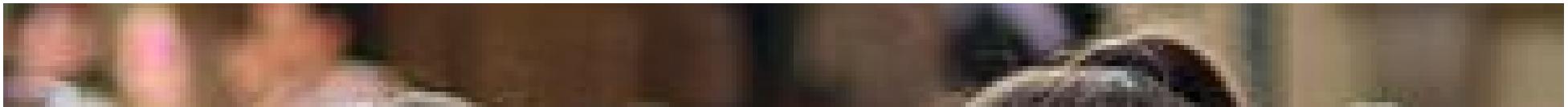
IZJAVA TJEDNA: „Prvi put nakon 100 godina nema granice između Hrvatske i Slovenije“ >

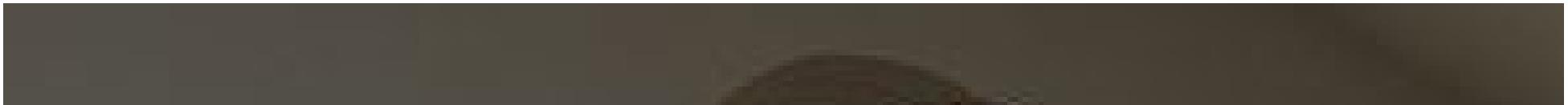
BORIS DEŽULOVIC: Uspon i pad hrvatske kune >

SVAKODNEVICA DJECE S TEŠKOĆAMA U RAZVOJU: „Oni ne žele biti posebni, oni žele biti isti kao svi ostali“ >

INTERVJU – MARKO KOVAČIĆ: „Podcenjujemo mladenačku energiju etiketirajući ih nezainteresiranim“ >

SPORNA AMERIČKA GEOPOLITIČKA TEZA: Rat autokracije i demokracije >

USPOREDITE: Kako se obnavlja Banija i kako se obnavljalo Skopje >

REFORME PRED VRATIMA: Gušenje sustava >

KOLUMN

ZDENKO DUKA

DRUGO MIŠLJENJE ZDENKA DUKE: Je li nas opametila 2022.?

(</kolumnne/drugo-misljenje-zdenka-duke-je-li-nas-opametila-2022>)

'muzicka-mapa-marka-pogacara-sarajevo).

MARKO POGAČAR

MUZIČKA MAPA MARKA POGAČARA: Sarajevo

HIPERLINK (/HIPERLINK)

HTEO JE PAŽNU I DOBIO JU JE: Gretin tvit za kraj godine

(/hiperlink/hteo-je-paznju-i-dobio-ju-je-gretin-tvit-za-kraj-godine).

BORIS DEŽULOVIC: Uspon i pad hrvatske kune

(/hiperlink/boris-dezulovic-uspon-i-pad-hrvatske-kune).

BILJEŽNICA ROBIJA K.: Žena u balunu

(/hiperlink/biljeznica-robija-k-zena-u-balunu).

MOJ PRIJATELJ DAVOR JANJIĆ: Ono puno duše i talenta. Previše za ovakav svijet.

(/hiperlink/moj-prijatelj-davor-janic-ono-puno-duse-i-talenta-previse-za-ovakav-svijet).

ALMIN KAPLAN: I ja sam igrao lopte

(/hiperlink/almin-kaplan-i-ja-sam-igrao-lopte).

BILJEŽNICA ROBIJA K.: Korona sjećanja

(/hiperlink/biljeznica-robija-k-korona-sjecanja).

SLAVOJ ŽIŽEK: Žena, život, sloboda – i levica

(/hiperlink/slavoj-zizek-zena-zivot-sloboda-i-levica).

BORIS DEŽULOVIC: Molitva djevice Marije

(/hiperlink/boris-dezulovic-molitva-djevice-marije).

ECEPTI (/RECEPTI)

- Domaći sok od bazge (/recepti/domaci-sok-od-bazge).

- Burek (bosanski) za 1 odraslu osobu (/recepti/burek-bosanski-za-1-odraslu-osobu).
- Drugacija svinjska jetrica (/recepti/drugacija-svinjska-jetrica).

(E)-CIKLOPEDIJA (/ENCIKLOPEDIJA)

- Povijesni put Hitlerove 'klonje' (/enciklopedija/povijesni-put-hitlerove-klonje).
- Yugo - urbana legenda (/enciklopedija/yugo-urbana-legenda).
- Freedom Theatre (Teatar slobode) (/enciklopedija/freedom-theatre-teatar-slobode).

[\(https://lupiga.com/vijesti/natjecaj-za-regionalne-novinarske-nagrade-srdjan-aleksic\)](https://lupiga.com/vijesti/natjecaj-za-regionalne-novinarske-nagrade-srdjan-aleksic)

[\(https://lupiga.com/reflektor\)](https://lupiga.com/reflektor)

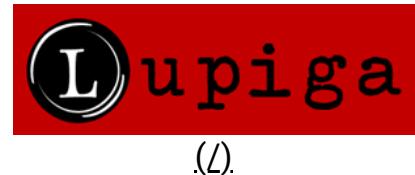
[\(<https://lupiga.com/vijesti/lupiga-predstavlja-price-iz-zagrebnog-zivota>\)](https://lupiga.com/vijesti/lupiga-predstavlja-price-iz-zagrebnog-zivota)

[\(<https://twitter.com/lupigacom>\)](https://twitter.com/lupigacom)

[Sviđa mi se stranica](#)

[Podijeli](#)

[Webmaster - Kontakt \(<mailto:webmaster@lupiga.com>\),](mailto:webmaster@lupiga.com)
[to:\[marketing@lupiga.com\]\(mailto:marketing@lupiga.com\)\)](mailto:marketing@lupiga.com) [Politika privatnosti \(/politika-privatnosti\)](/politika-privatnosti)

© LUPIGA 2023 | www.lupiga.com/(L)